

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora
Institutionen för film och litteratur

4LI010 Maria Gripes författarskap, 15 högskolepoäng
Maria Gripe's Works, 15 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Litteraturvetenskap

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2017-01-25.

Reviderad 2024-01-17. Reviderad kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2024.

Förkunskaper

Engelska A, Svenska B/Svenska 2B/Svenska 3 och därtill litteraturvetenskap alt. biblioteks- och informationsvetenskap alt. lärarexamen med svenska som huvudområde omfattande 90 hp i ämnet inklusive självständigt arbete om minst 15 hp.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- redogöra för Maria Gripes författarskap i sin helhet samt för framträdande motiv och teman i ett urval av verken,
- kritiskt analysera forskningsresultat som gäller Maria Gripes författarskap,

- analysera författarens verk ur ett intermedialt och ett didaktiskt perspektiv,
- placera in författarskapet i sitt litteraturhistoriska sammanhang.

Delkurs 1: Maria Gripes verk i sin samtid och i vår tid, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för bakgrunden till Maria Gripes verk, både vad gäller det litteraturhistoriska sammanhanget och det biografiska sammanhanget,
- reflektera över det mottagande Gripes verk fick och den betydelse de har fått för dagens förståelse av dem,
- redogöra för några av de teman och motiv som ryms inom författarskapet.

Delkurs 2: Maria Gripes verk, dess läsare och transmedieringar, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för relationen mellan Gripes romantexter och transmedieringar såsom film och pjäs med relevanta begrepp från transmedialitetsforskningen,
- reflektera över den forskning som utförts kring Gripes författarskap, i relation till Gripes romaner men också i relation till verkens målgrupp,
- analysera hur olika läsarperspektiv påverkar förståelsen av Maria Gripes verk särskilt, och barnlitteratur i allmänhet.

Innehåll

Kursen behandlar Maria Gripes författarskap, dess tematik och motiv, deras betydelse för sina läsare och hur de spelat en roll i sin samtid och idag. Kursen tar upp litteraturvetenskaplig terminologi, i synnerhet den som förekommer på det barnlitteraturvetenskapliga området, och intermedial teoribildning då även filmatiseringar och dramatiseringar av Gripes verk ingår i kursen. Verken ses också ur ett läsarperspektiv och olika teorier om läsning liksom om litteratursamtal behandlas. Kursen innehåller också närstudier av ett antal texter samt av film och dramatik.

Delkurs 1: Maria Gripes verk i sin samtid och i vår tid, 7,5 hp

Delkursen behandlar Maria Gripes verk i relation till den barnlitterära traditionen, sin samtid och en nutida kontext.

Delkurs 2: Maria Gripes verk, dess läsare och transmedieringar, 7,5 hp

Delkursen behandlar Maria Gripes verk i relation till läsforskningens och intermedialitetsforskningens teoribildningar.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och gruppdiskussioner via en digital lärplattform.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För Godkänt betyg krävs att kursens mål är uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. För VG på hela kursen krävs VG på båda

delkurserna. Kursen examineras genom individuella skriftliga inlämningsuppgifter och gruppdiskussioner.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs under kursen eller i nära anslutning till kursens avslutning. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle ska senast vid kursstart informeras om föregående kursvärderingsresultat och genomförda förändringar i kursen.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1: Maria Gripes verk i sin samtid och i vår tid, 7,5 hp

Facklitteratur

Boglund, Ann och Nordenstam, Anna. *Från fabler till manga* första upplagan Malmö: Gleerups 2010. s. 231-270. ISBN 978-91-40-65204-1

Hellström, Martin. Mariagripelikt. *Maria Gripes barnböcker och tidiga ungdomsromaner tolkade genom barns litteratursamtal*. Stockholm/Göteborg: Makadam 2022. 167 s. ISBN: 9789170613999

Hellström, Martin. 2016. ”Min favoritfigur är Maria Gripe. Är det okej om jag kallar henne Gibban? Ett medforskande litteratursamtal kring Maria Gripes I vår lilla stad-trilogi”. I *Tidskrift för litteraturvetenskap*, vol 46 nr 3-4. Tillgänglig på nätet: publicera.kb.se/tfl/article/view/8755

Hellström, Martin. 2020. ”Harald Gripes maskerad. Det gåtfulla omslaget till Tappa inte masken” i *Biblis. Kvartalstidskrift för bokvänner*. Nr 91. Tillgänglig på nätet: biblis.se/digitalt-arkiv/biblis-91/ 6 s.

Lidström, Carina. *Sökande, Spegling, Metamorfos. Tre vägar genom Maria Gripes skuggserie* Stockholm: Symposion 1994. 189 s. ISBN 91-7139-233-5

Toijer Nilsson, Ying. *Skuggornas förtrogna. Om Maria Gripe*. Stockholm: Bonniers 2000. 255 s. ISBN 91-0-057262-4

Två valfria studentuppsatser om Maria Gripes författarskap, publicerade i Diva.

Skönlitteratur

Romaner av Maria Gripe, kan läsas i valfri upplaga:

I vår lilla stad (1954)

När det snöade (1955)

Kung Laban kommer (1956)

Kvarteret labyrinten (1956)

Sebastian och skuggan (1957)

Tappa inte masken (1959)

Josefin (1961)

Hugo och Josefin (1962)

Pappa Pellerins dotter (1963/1987)

I klockornas tid (1965)

Nattpappan (1968)

Referenslitteratur

Nikolajeva, Maria. *Barnbokens byggklossar*. Andra upplagan. Lund: Studentlitteratur 2004. 299 s. ISBN 91-44-03537-3

Delkurs 2: Maria Gripes verk, dess läsare och transmedieringar, 7,5 hp

Facklitteratur

Bruhn, Jørgen. ”Intermedialitet. Framtidens humanistiska grunddisciplin” i *TFL* 2008:1 22 s. (finns på tidskriftens hemsida)

Fagerström, Gudrun. *Maria Gripe, hennes verk och hennes läsare*. Stockholm: Bonniers 1977. 260 s. ISBN 91-0-042005-0

Hellström, Martin. *Mariagripelikt. Maria Gripes barnböcker och tidiga ungdomsromaner tolkade genom barns litteratursamtal*. Stockholm/Göteborg: Makadam 2022. 167 s. ISBN: 9789170613999

Hellström, Martin. 2020. ”’Éta’ och ’Lésa’: förråd av dialekten. Tordyveln flyger i skymningen, utspelandes i Småland, inspelad i Stockholm och avlyssnad i Östergötland”. I *Humanetten* nr 45. Tillgänglig på nätet: open.lnu.se/index.php/hn/article/view/2790

Hellström, Martin (under publicering). Artikel om filmen Glasblåsarns barn i *Swedish Children's cinema* på Palgrave MacMillan. I utdrag på lärplattformen.

Janson, Malena. *Bio för barnens bästa? Svensk barnfilm som fostran och fritidsnöje under 60 år*. Stockholms universitet 2007. (Kapiteln ”Inledning” och ”Ormen kommer till Bullerbyn. Om Elvis! Elvis!”, ca 50 s.) ISBN 9789185445769. Tillgänglig på nätet.

Janson, Malena. 2018. ”Kjell Gredes Hugo och Josefin: Ett barnkulturellt uttryck i samtiden och en barnfilm för framtiden”. I *Barnboken* vol 41. Tillgänglig på nätet: barnboken.net/index.php/clr/article/view/333

Janson, Malena (under publicering). Artikel om Hugo och Josefin i *Swedish Children's cinema* på Palgrave MacMillan. I utdrag på lärplattformen.

Mitchell, W. J. T. ”There are No Visual Media” i *Journal of Visual Culture* (2005:2) s.

257-266, 10 s. (finns i fulltext i bibliotekets tidskriftsdatas))

Rosenblatt, Louise M. *Litteraturläsning som utforskning och upptäcktsresa*. Lund: Studentlitteratur 2002. 256 s. ISBN 978-91-44-01547-7

Rönberg, Margareta. *Vänstervridna? Pedagogiska? Av högre kvalitet? 70-talets barnteveprogram och barnfilmer kontra dagens*. Visby: Filmförlaget 2012. Urval, ca 50 s. ISBN 978-91-977614-0-6

Filmer och skönlitteratur

Filmen *Hugo och Josefin*

Filmen *Glasblåsarns barn*

Radiopjäsen *Tordyveln flyger i skymningen*

Romaner av Maria Gripe, kan läsas i valfri upplaga:

Glasblåsarns barn (1964)

Glastunneln (1969)

Tanten (1970)

Elvis Karlsson (1972)

Agnes Cecilia – En sällsam historia (1981)

Skuggan över stenbänken (1982)

...och de vita skuggorna i skogen (1984)

Skuggornas barn (1986/1990)

Skugg-gömmen (1988)

Tre trappor upp med hiss (1991)